

Titel – HÖGLÄSNINGSPROJKET – LÄSANDE FÖREBILDER

Initiativtagare – Grums bibliotek i samverkan med Jättestensskolan, Edsholms äldreboende, Strandlyans Förskola, Västanå teater

Kort beskrivning – Vi vill genom det här projektet skapa läsande förebilder bland elever på högstadiet, mellanstadiet och i förskolan. En bibliotekarie högläser för en högstadieklass, som i sin tur får en workshop i högläsningstekniker, som de sedan applicerar då de själva högläser för en mellanstadieklass. I slutet av skolåret får båda klasserna besöka en teaterföreställning av verket som de själva läst eller fått läst för sig under projektets gång. Båda klasserna kommer sedan även få möjlighet att läsa för förskoleelever och boende i äldreboenden runt om i kommunen. Under pilotsatsningen (år 1) kommer vi skapa strukturella samarbeten i alla instanser, för att säkerställa att projektet kan fortgå löpande år efter år.

Motiv/behov – Projektet behövs för att:

- 1) normalisera och inspirera till läsning bland grundskoleelever
- 2) skapa konkreta brobyggande aktiviteter mellan åldrar och generationer
- 3) skapa förutsättningar att långsiktigt bygga upp självkänsla, förmåga till kunskapsinhämtning, social kompetens och framtidstro hos kommunens ungdomar och övriga medborgare i behov
- 4) läsning är grundstommen till att kunna ta till sig information som möjliggör yrkes- och andra viktiga val i livet
- 5) läsförmåga möjliggör en funktionell vardag och tillgång till viktiga samhällstjänster (bank, arbetsförmedling, försäkringskassa, osv.)
- 6) läsa, drömma och därmed få kraft att skapa sig ett bättre liv
- 7) ungdomar genom läsning kan finna speglar för deras egen identitet och i det känna trygghet nog att visa sig vara utanför normen i det sociala sammanhanget om så är fallet
- 8) ungdomarna ska få chansen att upptäcka sig själva i ett större perspektiv.

Grums kommun tog förra året del av statistik som visade att kommunen har högst antal suicid bland unga män i landet, samt det högsta antalet självmord per 1000 invånare i hela Sverige. Även om mycket görs för att förbättra situationen, så tror vi på biblioteket att bristen på läsförmåga och läslust kan förta möjligheten att uppfylla ovanstående punkter. Läsfrämjande är därför i detta projekt, i grunden, även en folkhälsofråga

Målgrupper - I första hand: Hög- och mellanstadielärover i Grums kommun I andra hand: Förskolebarn och boende i Äldreboenden i Grums kommun I tredje hand: Grundskolementor, förskolepedagoger och aktivitetssamordnare som arbetar med de primära och sekundära målgrupperna i Grums kommun

Genomförande – Hösttermin, År 1: En bibliotekarie kommer till klass 5B varje morgon i en vecka i oktober och högläser en passande bok. Klass 8B kommer också till femmornas klassrum vid varje tillfälle och lyssnar, tillsammans med femmorna och mentorerna. Kort därefter sker två saker.

För Åk 8:

a) realisation av ATC-kort inspirerade från berättelsen, ämnade för en utställning (med vernissage) på biblioteket i december och b) en heldags workshop i högläsningstekniker med Leif Stinnerbom, regissör för Västanå Teater. De läser då ur *Bortbytingen*¹, av Selma Lagerlöf.

För Åk 5:

a) Elever skriver texter utifrån den lästa boken, vilka sedan kommer att ställas ut på biblioteket i december, tillsammans med ATC-korten från Åk 8.

Vårtermin, År 1: Eleverna i klass 8B besöker klass 5B och högläser ur Selma Lagerlöfs *Bortbytingen* varje morgon i en veckas tid. Terminen avslutas med att båda klasserna tillsammans besöker Västanå teater och ser uppsättningen *Bortbytingen* i den vinterbonade delen av *Berättarladan*. Vid detta tillfälle får eleverna också träffa "bakom scenen"-verkligheten (skådisarna, kostymmakarna, musikerna etc.).

Elever från båda årskurserna kommer sedan bjudas in att högläsa för förskoleelever som promenerat till ett närliggande äldreboende (där vi redan har ett fungerande samarbete bibliotekförskola-äldreboende). Här knyter vi så samman åldrarna 2-82 i en gemensam upplevelse som förhoppningsvis kan slå någon form av rot i var och en av de medverkande.

År 2 upprepas allting, med det årets Åk 8 och Åk 5, med coaching från mentorerna i klasserna från År 1.

¹ Boken lyfter främlingsfientlighet och undersöker hur vi behandlar dem som är annorlunda från oss själva. Temat är relevant överallt, så även bland många ungdomar i Grums kommun.

Vi bygger initiativet på nytänkande samverkansinsatser över ålders- och yrkesgränser. Vårt motto är: "Hur kan vi tillsammans åstadkomma mer i våra respektive verksamheter och samtidigt avlasta alla individer som där engagerar sig?". Tanken är att ansvar för eget agerande och tillit till den gemensamma kraften skapar en stärkt och utvidgad "vi-känsla". Den känslan i sin tur möjliggör att på en individuell och kollektiv nivå känna glädje, tillförsikt och engagemang inför framtiden, vilket vi menar är vitalt för att långsiktigt skapa nya, fungerande aktiviteter och arbetsformer för läsfrämjande, överallt.

Samtliga insatser i det här projektet ska inkorporeras i redan befintliga tjänster och strukturer hos alla samverkansparter, för att undvika kortsiktiga effekter lierade till projektmedel. Vi kommer därför alltid arbeta i nära samarbete med representanter från både ledning och övriga personer i de verksamheter som involveras.

Önskat resultat - Immateriella resultat: Genom läslust och läsförmåga ges man, oavsett ålder, tillgång till drömmar, insikter och handling. Genom dem skapas möjligheter för en större delaktig- och självständighet, vilka i sin tur ger individen kraft att se och skapa sitt liv utifrån en stadigare och förhoppningsvis ljusare plattform. Detta är vad vi önskar uppnå med de personer vi kommer i kontakt med i projektet, samt att de i sin tur sprider det vidare.

Konkreta resultat: Högstadiе- och mellanstadiеelever kommer att:

- få ta del av högläsning i klassrummet av en bibliotekarie under en veckas tid; - få professionell coaching i en heldags workshop att själva analysera och läsa en text högt; - ges möjlighet att själva läsa högt för yngre barn (åk 5, respektive förskola); - se en professionell teateruppsättning på Västanå teater (regionteater); - vid teatertillfället träffa hantverkarna bakom scenen (kostymkreatör, sömmerskor, snickare, musiker, regissör, skådespelare, producent, osv.) och därmed inspiration i allmänhet och inför framtida yrkesmöjligheter i synnerhet.

Samtliga insatser i det här projektet ska inkorporeras i redan befintliga tjänster och strukturer hos alla samverkansparter, för att undvika kortsiktiga effekter lierade till projektmedel. Vi kommer därför alltid arbeta i nära samarbete med representanter från både ledning och övriga personer i de verksamheter som involveras.